НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ "КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. Ігоря Сікорського" ФАКУЛЬТЕТ ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ

Кафедра системного програмування і спеціалізованих комп'ютерних систем

Лабораторна робота №3
З дисципліни
"Бази даних і засоби управління"

На тему: "Засоби оптимізації роботи СУБД PostgreSQL"

Виконав: студент групи КВ-93 Вітковський В.Б. Перевірив: Павловський В.І.

Постановка задачі

 $Mетою \ poботи \ \epsilon$ здобуття практичних навичок використання засобів оптимізації СУБД PostgreSQL.

Завдання роботи полягає у наступному:

- 1. Перетворити модуль "Модель" з шаблону MVC лабораторної роботи №2 у вигляді об'єктно-реляційної проекції (ORM).
- 2. Створити та проаналізувати різні типи індексів у PostgreSQL.
- 3. Розробити тригер бази диних PostgreSQL.
- 4. Навести приклади та проаналізувати рівні ізолації транзакцій y PostgreSQL.

№ варіанта	Види індексів	Умови для тригера
4	GIN, BRIN	before update, insert

Посилання на репозиторій у GitHub з вихідним кодом програми та звітом:

https://github.com/Vvold/DataBase_lab

Використана мова програмування: Python 3.10

Використані бібліотеки: psycopg2 (для зв'язку з СУБД), sqlalchemy

(для реалізації ORM), та інші.

Завдання №1

Обрана предметна галузь передбачає можливість користувачеві вибрати зі списку пісні, та додавати їх у власну бібліотеку.

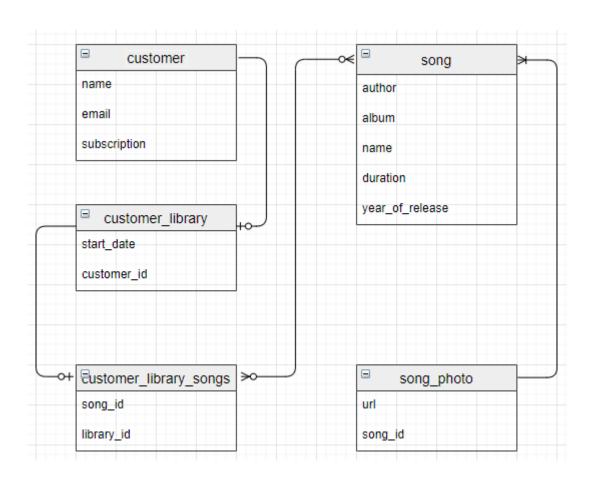

Рисунок 1. Схема бази даних

Програмний модулю "model.py", з реалізованими класами ORM:

```
from sqlalchemy import Column, Integer, String, Boolean, ForeignKey, select,
and_
from sqlalchemy.orm import relationship
from db import Library, Session, engine

def recreate_database():
    Library.metadata.drop_all(engine)
    Library.metadata.create_all(engine)

class Customer(Library):
    __tablename__ = 'customer'
```

```
id = Column(Integer, primary key=True)
    name = Column(String)
    email = Column(String)
    subscription = Column(Boolean)
    libraries = relationship("Customer_library")
    def __init__(self, id, name, email, subscription):
        self.id = id
        self.name = name
        self.email = email
        self.subscription = subscription
    def __repr__(self):
        return "{:>10}{:>35}{:>15}{:>10}" \
            .format(self.id, self.name, self.email, self.subscription)
class Customer_library(Library):
     tablename = 'customer library'
    id = Column(Integer, primary_key=True)
    start date = Column(Integer)
    customer id = Column(Integer, ForeignKey('customer.id'))
    customers = relationship("Customer_library_songs")
    def __init__(self, id, start_date, customer_id):
        self.id = id
        self.start_date = start_date
        self.customer_id = customer_id
    def __repr__(self):
        return "{:>10}{:>10}{:>10}" \
            .format(self.id, self.start_date, self.customer_id)
class Customer library songs(Library):
    tablename = 'customer library songs'
    id = Column(Integer, primary_key=True)
    library_id = Column(Integer, ForeignKey('customer_library.id'))
    song_id = Column(Integer, ForeignKey('song.id'))
    def __init__(self, id, library_id, song_id):
        self.id = id
        self.library id = library id
        self.song_id = song_id
    def __repr__(self):
        return "{:>10}{:>15}{:>10}" \
            .format(self.id, self.library_id, self.song_id)
class Song(Library):
     tablename = 'song'
    id = Column(Integer, primary key=True)
    author = Column(String)
    album = Column(String)
    name = Column(String)
    duration = Column(Integer)
    year_of_release = Column(Integer)
    song photos = relationship("Song photo")
```

```
customer library songs = relationship("Customer library songs")
    def __init__(self, id, author, album, name, duration, year_of_release):
        self.id = id
        self.author = author
        self.album = album
        self.name = name
        self.duration = duration
        self.year_of_release = year_of_release
    def __repr__(self):
        return "{:>10}{:>25}{:>20}{:>20}{:>20}{:>20}" \
            .format(self.id, self.author, self.album, self.name,
self.duration, self.year of release)
class Song_photo(Library):
     _tablename__ = 'song_photo'
    id = Column(Integer, primary_key=True)
    url = Column(String)
    song id = Column(Integer, ForeignKey('song.id'))
    def __init__(self, id, url, song_id):
        self.id product = id
        self.url = url
        self.song_id = song_id
    def __repr__(self):
        return "{:>10}{:>30}{:>10}" \
            .format(self.id, self.url, self.song_id)
class Model:
    def __init__(self):
        self.session = Session()
        self.connection = engine.connect()
    def find_pk_customer(self, key_value: int):
        return self.session.query(Customer).filter_by(id=key_value).first()
    def find_pk_customer_library(self, key_value: int):
self.session.query(Customer_library).filter_by(id=key_value).first()
    def find_fk_customer_library(self, key_value: int):
        return
self.session.query(Customer_library).filter_by(customer_id=key_value).first
()
    def find_pk_customer_library_songs(self, key_value: int):
        return
self.session.query(Customer_library_songs).filter_by(id=key_value).first()
    def find_fk_customer_library_songs(self, key_value: int, table_name:
str):
        if table_name == "customer_library":
self.session.query(Customer_library_songs).filter_by(library_id=key_value).
first()
```

```
elif table name == "song":
self.session.query(Customer library songs).filter by(song id=key value).fir
st()
    def find_pk_song(self, key_value: int):
        return self.session.query(Song).filter_by(id=key_value).first()
    def find_pk_song_photo(self, key_value: int):
        return
self.session.query(Song_photo).filter_by(id=key_value).first()
    def find fk song photo(self, key value: int):
        return
self.session.query(Song_photo).filter_by(song_id=key_value).first()
    def print_customer(self):
        return
self.session.query(Customer).order by(Customer.id.asc()).all()
    def print customer library(self):
        return
self.session.query(Customer_library).order_by(Customer_library.id.asc()).al
    def print_customer_library_songs(self):
        return
self.session.query(Customer_library_songs).order_by(Customer_library_songs.
id.asc()).all()
    def print_song(self):
        return self.session.query(Song).order_by(Song.id.asc()).all()
    def print_song_photo(self):
        return
self.session.query(Song photo).order by(Song photo.id.asc()).all()
    def delete data customer(self, id) -> None:
        self.session.query(Customer).filter_by(id=id).delete()
        self.session.commit()
    def delete data customer library(self, id) -> None:
        self.session.query(Customer library).filter by(id=id).delete()
        self.session.commit()
    def delete_data_customer_library_songs(self, id) -> None:
        self.session.query(Customer_library_songs).filter_by(id=id).delete()
        self.session.commit()
    def delete data song(self, id) -> None:
        self.session.query(Song).filter by(id=id).delete()
        self.session.commit()
    def delete data song photo(self, id) -> None:
        self.session.query(Song_photo).filter_by(id=id).delete()
        self.session.commit()
    def update_data_customer(self, id: int, name: str, email: str,
subscription: bool) -> None:
```

```
self.session.query(Customer).filter by(id=id) \
            .update({Customer.name: name, Customer.email: email,
Customer.subscription: subscription})
        self.session.commit()
    def update_data_customer_library(self, id: int, start_date: int,
customer_id: int) -> None:
        self.session.guery(Customer library).filter by(id=id) \
            .update({Customer library.start date: start date,
Customer_library.customer_id: customer_id})
        self.session.commit()
    def update data customer library songs(self, id: int, library id: int,
song id: int) -> None:
        self.session.query(Customer_library_songs).filter_by(id=id) \
            .update({Customer_library_songs.library_id: library_id,
Customer library songs.song id: song id})
        self.session.commit()
    def update_data_song(self, id: int, author: str, album: str, name: str,
duration: int,
                         year of release: str) -> None:
        self.session.query(Song).filter_by(id=id) \
            .update({Song.author: author, Song.album: album, Song.name:
name, Song.duration: duration,
                     Song.year_of_release: year_of_release})
        self.session.commit()
    def update data song photo(self, id: int, url: str, song id: int) ->
None:
        self.session.query(Song_photo).filter_by(id=id) \
            .update({Song_photo.url: url, Song.song_id: song_id})
        self.session.commit()
    def insert data customer(self, id: int, name: str, email: str,
subscription: str) -> None:
        customer = Customer(id=id, name=name, email=email,
subscription=subscription)
        self.session.add(customer)
        self.session.commit()
    def insert data customer library(self, id: int, start date: int,
customer id: int) -> None:
        customer_library = Customer_library(id=id, start_date=start date,
customer_id=customer_id)
        self.session.add(customer_library)
        self.session.commit()
    def insert_data_customer_library_songs(self, id: int, library_id: int,
song_id: int) -> None:
        customer_library_songs = Customer_library_songs(id=id,
library_id=library_id, song_id=song_id)
        self.session.add(customer library songs)
        self.session.commit()
    def insert_data_song(self, id: int, author: str, album: str, name: str,
duration: int,
                         year_of_release: int) -> None:
        song = Song(id=id, author=author, album=album, name=name,
```

```
duration=duration, year_of_release=year_of_release)
        self.session.add(song)
        self.session.commit()
    def insert_data_song_photo(self, id: int, url: str, song_id: str) ->
None:
        song_photo = Song_photo(id=id, url=url, song_id=song_id)
        self.session.add(song photo)
        self.session.commit()
    def customer_data_generator(self, times: int) -> None:
        for i in range(times):
            self.request("insert into public.customer select (SELECT
(MAX(id)+1) FROM public.customer), "
                         "array_to_string(ARRAY(SELECT chr((97 +
round(random() * 25)) :: integer) "
                         "FROM generate_series(1, FLOOR(RANDOM()*(10-3)+3)::
integer)), ''),"
                         "array_to_string(ARRAY(SELECT chr((97 +
round(random() * 25)) :: integer) "
                         "FROM generate series(1, FLOOR(RANDOM()*(10-3)+3)::
integer)), ''),"
                         "(SELECT TRUE or FALSE );")
    def customer_library_data_generator(self, times: int) -> None:
        for i in range(times):
            self.request("insert into public.customer_library select
(SELECT MAX(id)+1 FROM public.customer_library), '
                         "FLOOR(RANDOM()*(200000-1)+1),"
                         "(SELECT id FROM public.customer LIMIT 1 OFFSET "
                         "(round(random() *((SELECT COUNT(id) FROM
public.customer)-1)));")
    def customer_library_songs_data_generator(self, times: int) -> None:
        for i in range(times):
            self.request(
                "insert into public.customer library songs select (SELECT
MAX(id)+1 FROM public.customer_library_songs), "
                "(SELECT id FROM public.customer_library LIMIT 1 OFFSET "
                "(round(random() *((SELECT COUNT(id) FROM
public.customer_library)-1)))),
                "(SELECT id FROM public.song LIMIT 1 OFFSET "
                "(round(random() *((SELECT COUNT(id) FROM public.song)-
1))));")
    def song_data_generator(self, times: int) -> None:
        for i in range(times):
            self.request("insert into public.song select (SELECT (MAX(id)+1)
FROM public.song), '
                         "array_to_string(ARRAY(SELECT chr((97 +
round(random() * 25)) :: integer) '
                         "FROM generate_series(1, FLOOR(RANDOM()*(10-3)+3)::
integer)), ''),"
                         "array_to_string(ARRAY(SELECT chr((97 +
round(random() * 25)) :: integer) "
                         "FROM generate_series(1, FLOOR(RANDOM()*(10-3)+3)::
integer)), ''),"
                         "array_to_string(ARRAY(SELECT chr((97 +
round(random() * 25)) :: integer) "
```

```
"FROM generate series(1, FLOOR(RANDOM()*(10-3)+3)::
integer)), ''), "
                         "FLOOR(RANDOM()*(200000-1)+1),"
                         "FLOOR(RANDOM()*(2021-1)+1); ")
    def song_photo_data_generator(self, times: int) -> None:
        for i in range(times):
            self.request("insert into public.song photo select (SELECT
MAX(id)+1 FROM public.song_photo), "
                         "array_to_string(ARRAY(SELECT chr((97 +
round(random() * 25)) :: integer) "
                         "FROM generate_series(1, FLOOR(RANDOM()*(10-3)+3)::
integer)), ''),"
                         "(SELECT id FROM public.song LIMIT 1 OFFSET "
                         "(round(random() *((SELECT COUNT(id) FROM
public.song)-1)));")
    def search_data_two_tables(self):
        return self.session.query(Customer) \
            .join(Customer_library) \
            .filter(and_(
            Customer.id.between(0, 5),
            Customer_library.id.between(0, 5)
        )) \
            .all()
    def search_data_three_tables(self):
        return self.session.query(Customer) \
            .join(Customer_library).join(Customer_library_songs) \
            .filter(and_(
            Customer.id.between(0, 5),
            Customer_library.id.between(0, 5),
            Customer_library_songs.id.between(0, 5)
        )) \
            .all()
    def search data four tables(self):
        return self.session.query(Customer) \
            .join(Customer_library).join(Customer_library_songs).join(Song)
\
            .filter(and_(
            Customer.id.between(0, 5),
            Customer_library.id.between(0, 5),
            Customer_library_songs.id.between(0, 5),
            Song.duration.between(0, 260)
        )) \
            .all()
```

Запити у вигляді ORM

Продемонструємо вставку, вилучення, редагування даних на прикладі таблиці song:

Початковий стан:

PS C:\my\Python\py song table:	thonProject19> python m	ain.py print_table s	song		
id	author	album	name	duration	year_of_release
1	Author_1	Album_1	song_1	240	1999
2	Author_2	Album_2	song_2	250	2000
3	Author_3	Album_3	song_3	260	2001
4	Author_4	Album_4	song_4	270	2002
5	ujrit	hfwwqb	firrodg	144626	594
6	ueaskcyh	fxhhszx	cusat	54720	312
7	ckivkijik	cdbrdcp	huxsjcr	175775	1057
8	rgvshsifk	wtqwvftd	vnnkfpe	151762	1026
9	gnjyxpbom	nkmelgss	cuuvhvxqx	130528	507
PS C:\my\Python\py	thonProject19>				

Видалення запису:

Бидансии	Janney.					
PS C:\my\Python\pyt	honProject19> python ma	in.py delete_record	d song 6			
PS C:\my\Python\pythonProject19> python main.py print_table song						
song table:						
id	author	album	name	duration	year_of_release	
1	Author_1	Album_1	song_1	240	1999	
2	Author_2	Album_2	song_2	250	2000	
3	Author_3	Album_3	song_3	260	2001	
4	Author_4	Album_4	song_4	270	2002	
5	ujrit	hfwwqb	firrodg	144626	594	
7	ckivkijik	cdbrdcp	huxsjcr	175775	1057	
8	rgvshsifk	wtqwvftd	vnnkfpe	151762	1026	
9	gnjyxpbom	nkmelgss	cuuvhvxqx	130528	507	
PS C:\my\Python\pyt	honProject19>					

Вставка запису:

De labra san					
PS C:\my\Python\pyt	honProject19> python ma:	in.py insert_record	l song 6 Author_6 Alb	um_6 song_6 290 2	006
PS C:\my\Python\pyt	honProject19> python ma:	in.py print_table s	ong		
song table:					
id	author	album	name	duration	year_of_release
1	Author_1	Album_1	song_1	240	1999
2	Author_2	Album_2	song_2	250	2000
3	Author_3	Album_3	song_3	260	2001
4	Author_4	Album_4	song_4	270	2002
5	ujrit	hfwwqb	firrodg	144626	594
6	Author_6	Album_6	song_6	290	2006
7	ckivkijik	cdbrdcp	huxsjcr	175775	1057
8	rgvshsifk	wtqwvftd	vnnkfpe	151762	1026
9	gnjyxpbom	nkmelgss	cuuvhvxqx	130528	507
PS C:\my\Python\pyt	honProject19>				

Редагування запису:

```
PS C:\my\Python\python\pythonProject19> python main.py update_record song 8 Author_8 Album_8 song_8 250 2000
PS C:\my\Python\python\pythonProject19> python main.py print_table song
song table:
                                                                      album
Album_1
Album_2
Album_3
Album_4
hfwwqb
                                                                                                                                                     year_of_release
                                                                                                                                      240
250
260
                                        Author_2
                                                                                                      song_2
                                                                                                                                                                     2000
                                        Author_3
                                                                                                      song_3
                                        Author_4
                                                                                                      song_4
                                                                                                                                         270
                                           ujrit
                                                                                                     firrodg
                                                                                                                                     144626
                                                                       cdbrdcp
Album_8
                                       ckivkijik
                                                                                                     huxsjcr
                                                                                                      song_8
9 gnjyxpbom
PS C:\my\Python\pythonProject19>
                                                                      nkmelgss
                                                                                                  cuuvhvxqx
```

Запити пошуку та генерації рандомізованих даних також було логіку пошуку реалізовано, було змінено порівнянні У лабораторною роботою №2 (усі дані для пошуку передвизначено, тепер вони не вводяться з клавіатури). Запити на пошук ті самі, що і л.р. №2.

Запит на генерацію даних продемонструємо на прикладі таблиці customer_library.

Початковий стан:

```
PS C:\my\Python\pythonProject19> python main.py print_table customer_library
customer_library table:
       id
                  start_date
                                     customer_id
        1
                      191832
                      191900
                                               3
        3
                                               2
                       193333
        4
                       124468
                                               2
        5
                                               2
                       100263
        6
                       78273
        7
                       159248
                                               2
                        55696
                                               3
PS C:\my\Python\pythonProject19>
```

Вставка 3-х випадково згенерованих записів:

```
PS C:\my\Python\pythonProject19> python main.py generate_randomly customer_library 3
PS C:\my\Python\pythonProject19> python main.py print_table customer_library
customer_library table:
       id start_date
                                 customer_id
                   191832
                     191900
                                            2
                    193333
                    124468
                    100263
                      78273
                     159248
                      55696
                     101590
                                            12
                     31660
       10
                      86579
                                            13
       11
PS C:\my\Python\pythonProject19>
```

Пошук за двома атрибутами у двох таблицях, за трьома атрибутами у трьох таблицях, за чотирма атрибутами у чотирьох таблицях (виводяться відповідні записи з таблиці Product):

```
PS C:\my\Python\pythonProject19> python main.py search_records specify the number of tables you`d like to search in: 2
search result:
                                                                       andriy@gmail.com
                                          Vitaliy
                                                                      vitaliy@gmail.com
                                           Bogdan
                                                                       bogdan@gmail.com
PS C:\my\Python\pythonProject19> python main.py search_records
specify the number of tables you'd like to search in: 3
search result:
                                           Andriv
                                                                       andriy@gmail.com
                                           Bogdan
                                                                       bogdan@gmail.com
PS C:\my\Python\pythonProject19> python main.py search_records
specify the number of tables you'd like to search in: 4
search result:
                                           Andriv
                                                                       andriy@gmail.com
                                           Bogdan
                                                                       bogdan@gmail.com
PS C:\my\Python\pythonProject19>
```

Завдання №2

Для тестування індексів було створено окремі таблиці у базі даних з 1000000 записів.

GIN

GIN призначений для обробки випадків, коли елементи, що підлягають індексації, є складеними значеннями (наприклад - реченнями), а запити, які обробляються індексом, мають шукати значення елементів, які з'являються в складених елементах (повторювані частини слів або речень). Індекс GIN зберігає набір пар (ключ, список появи ключа), де список появи — це набір ідентифікаторів рядків, у яких міститься ключ. Один і той самий ідентифікатор рядка може знаходитись у кількох списках, оскільки елемент може містити більше одного ключа. Кожне значення ключа зберігається лише один раз, тому індекс GIN дуже швидкий для випадків, коли один і той же ключ з'являється багато разів.

Стверення таблиці БД:

```
DROP TABLE IF EXISTS "gin_test";
CREATE TABLE "gin_test"("id" bigserial PRIMARY KEY, "string" text,
"gin vector"
```

```
tsvector);
INSERT INTO "gin_test"("string") SELECT substr(characters, (random() *
length(characters) + 1)::integer, 10) FROM
(VALUES('qwertyuiopasdfghjklzxcvbnmQWERTYUIOPASDFGHJKLZXCVBNM')) \ as
symbols(characters), generate_series(1, 1000000) as q;
UPDATE "gin_test" set "gin_vector" = to_tsvector("string");
Запити для тестування:
SELECT COUNT(*) FROM "gin_test" WHERE "id" % 2 = 0;
SELECT COUNT(*) FROM "gin_test" WHERE ("gin_vector" @@ to_tsquery('bnm'));
SELECT SUM("id") FROM "gin_test" WHERE ("gin_vector" @@
to_tsquery('QWERTYUIOP')) OR
("gin_vector" @@ to_tsquery('bnm'));
SELECT MIN("id"), MAX("id") FROM "gin_test" WHERE ("gin_vector" @@
to_tsquery('bnm'))
GROUP BY "id" % 2;
Створення індексу:
DROP INDEX IF EXISTS "gin_index";
CREATE INDEX "gin_index" ON "gin_test" USING gin("gin_vector");
```

Запити без індексування:

```
Cocyngonep BrANN-NE.

postgres=# DROP INDEX prindex" me ichye, nponycketbca

DROP INDEX
Bepean: 1,634 Mc

DROPTINDEX
Bepean: 203,518 Mc

DROPTINDEX
Bepean: 203,618 Mc
```

Запити з індексуванням:

BRIN

BRIN – це Block Range Index, головна концепція якого не знаходження необхідного значення, а уникнення перегляду свідомо непотрібних.

Він працює добре для тих стовпчиків, де значення корелюють із їх фізичним положенням в таблиці. Тобто, якщо запит без ORDER ВУ видає значення стовпчика практично в порядку зростання чи спадання.

Стверення таблиці БД:

```
DROP TABLE IF EXISTS "brin_test";
CREATE TABLE "brin_test"("id" bigserial PRIMARY KEY, "time" timestamp);
INSERT INTO "brin_test"("time") SELECT (timestamp '2021-01-01' + random() *
(timestamp
'2020-01-01' - timestamp '2022-01-01')) FROM
(VALUES('qwertyuiopasdfghjklzxcvbnmQWERTYUIOPASDFGHJKLZXCVBNM')) as
symbols(characters), generate_series(1, 1000000) as q;

Запити для тестування:

SELECT COUNT(*) FROM "brin_test" WHERE "id" % 2 = 0;
SELECT COUNT(*) FROM "brin_test" WHERE "time" >= '20191001';
SELECT AVG("id") FROM "brin_test" WHERE "time" >= '20191001' AND "time" <= '20211207';
```

```
SELECT SUM("id"), MAX("id") FROM "brin_test" WHERE "time" >= '20200505' AND
"time" <=
'20210505' GROUP BY "id" % 2;</pre>
```

Створення індексу:

```
DROP TABLE IF EXISTS "brin_test";
CREATE INDEX "time_brin_index" ON "brin_test" USING brin("id");
```

Запити без індексування:

```
Секундомер включён.
postgres=# DROP INDEX IF EXISTS "time_brin_index";
ПОВІДОМЛЕННЯ: індекс "time_brin_index" не існує, пропускається
DROP INDEX
Время: 2,492 мс
 ostgres=# SELECT COUNT(*) FROM "brin_test" WHERE "id" % 2 = 0;
 count
500000
(1 строка)
Время: 111,332 мс
postgres=# SELECT COUNT(*) FROM "brin_test" WHERE "time" >= '20191001';
count
626919
(1 строка)
Время: 163,147 мс
postgres=# SELECT AVG("id") FROM "brin_test" WHERE "time" >= '20191001' AND "time" <= '20211207';
 500254.786621557171
(1 строка)
Время: 176,904 мс
postgres=# SELECT SUM("id"), MAX("id") FROM "brin_test" WHERE "time" >= '20200505' AND "time" <= '20210505' GROUP BY "id" % 2;
sum | max
82418773060 | 999999
82457311990 | 999994
(2 строки)
 Время: 120,725 мс
```

Запити з індексуванням:

Завдання №3

Для тестування тригера було створено таблицю:

```
DROP TABLE IF EXISTS "reader";
CREATE TABLE "reader"(
       "readerID" bigserial PRIMARY KEY,
       "readerName" varchar(255)
);
Початкові дані у таблицях:
INSERT INTO "reader"("readerName")
VALUES ('reader1'), ('reader2'), ('reader3'), ('reader4'), ('reader5');
Тригер:
CREATE OR REPLACE FUNCTION update_insert_func() RETURNS TRIGGER as $$
DECLARE
      curs CURSOR FOR SELECT * FROM "reader";
      m_row "reader"%ROWTYPE;
begin
      IF TG_OP = 'INSERT' then
      for m_row in curs loop
            UPDATE "reader" SET "readerName"=m row."readerName" | 'a'
WHERE current of curs;
      END LOOP;
      RAISE NOTICE 'Triggered on inserting!';
      return m_row;
      else
             RAISE NOTICE 'Triggered on updating!';
            return NULL;
      END IF;
END;
$$ LANGUAGE plpgsql;
CREATE TRIGGER "test_trigger"
AFTER UPDATE OR INSERT ON "reader"
FOR EACH ROW
EXECUTE procedure update_insert_func();
```

Скріншоти зі змінами у таблицях бази даних

Початковий стан:

res	ультат	
4	readerID [PK] bigint	readerName character varying (255)
1	1	reader1
2	2	reader2
3	3	reader3
4	4	reader4
5	5	reader5

Після виконання запиту вставки:

Після виконання запиту на оновлення:

Перевірка роботи тригера на дію відмінни від оновлення та вставки (в даному випадку візьмемо видалення):

Запит:

```
SELECT * FROM "reader";
DELETE FROM "reader" WHERE "readerID" = 6;
--INSERT INTO "reader"("readerName") VALUES ('reader6');
```

Результат				
4	readerID [PK] bigint	readerName character varying (255)		
1	1	READER		
2	2	READER		
3	3	READER		
4	4	READER		
5	5	READER		